

EERSTE STAP NAAR RIJKE WADDENZEE

Persbericht 04-03-2009

De eerste stap op weg naar natuurherstel in de Waddenzee is gezet. Het op traditionele wijze opvissen van mosselzaad zal stap voor stap worden vervangen door nieuwe vangstmethoden.

Dit voorjaar zal 20% van de vangstgebieden in de Waddenzee worden gesloten voor de bodemberoerende mosselzaadvisserij. Moderne invang-installaties worden geplaatst om de gederfde zaadvangst te compenseren. In de jaren daarna zullen steeds vervolgstappen worden gezet. Het streven is dat in 2020 de mosselzaadvangst in de Waddenzee helemaal los van de bodem plaats vindt. Daarmee levert de mosselsector een belangrijke bijdrage aan het natuurherstel in de Waddenzee: de kans dat zich meerjarige mosselbanken ontwikkelen wordt veel groter. Deze mosselbanken staan bekend als de 'koraalriffen' van de Waddenzee.

Daarnaast zal een omvangrijk Natuurherstelprogramma worden uitgevoerd. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, natuurorganisaties en de mosselsector hebben hierover afspraken gemaakt en deze op 4 maart 2009 met een handtekening bekrachtigd.

De partijen zullen andere gebruikers van de Waddenzee, zoals garnalenvissers en , recreatieve vaarders betrekken de uitvoering van de gemaakte afspraken.

Rijke natuur en gezonde mosselsector

De gezamenlijke doelstelling van alle partijen is om te komen tot een ecologisch gezonde Waddenzee met schoon water, schelpdierbanken en zeegrasvelden, en voldoende voedsel en rust voor dieren. Daarnaast voelen de partijen zich verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de mosselsector tot een duurzame, stabiele, en economisch gezonde bedrijfstak.

De nu gemaakte afspraken zijn het eerste concrete resultaat van een op 21 oktober 2008 gesloten convenant. Toen ondertekenden de minister van LNV, producentenorganisatie Mosselcultuur (PO Mossel), Waddenvereniging, Stichting WAD, Vereniging Natuurmonumenten en Vogelbescherming Nederland het convenant 'Transitie Mosselsector en natuurherstel Waddenzee'.

Natuurherstelprogramma

Om te komen tot een Waddenzee die zo rijk is als hij ooit was, is een veelomvattend Natuurherstelprogramma nodig. Dit programma zal 1 oktober 2009 gereed zijn en de convenantpartijen zijn het eens over het daartoe voorbereidende plan.

Het Natuurherstelprogramma zal een visie bevatten op wat natuurherstel voor de Waddenzee betekent, wat de doelen zijn en hoe die kunnen worden bereikt. De thema's bij het streven naar een rijke zee zijn: helder water, een beter voedselweb voor vogels en vissen, herstel van mosselbanken en zeegrasvelden, klimaatbestendigheid, internationale samenhang en een duurzame verbintenis tussen wad en mens. Het programma voorziet ook in het voortdurend onderzoeken, monitoren en evalueren van de ontwikkelingen.

De financiering wordt vooral gezocht bij het Waddenfonds en bij de ministeries van LNV, VROM en V&W.

Transitie naar een duurzame bedrijfstak

De afspraken over transitie van de mosselsector, vastgelegd in een Plan van Uitvoering, zijn zeer concreet voor de periode 2009 tot 2011. Voor de te nemen stappen tussen 2011 en 2020 zijn

principeafspraken gemaakt. De ontwikkeling van de natuur in de Waddenzee en de manier waarop de nieuwe manier van mosselzaadvangst zich ontwikkelt, worden voortdurend gemeten en getoetst en bepalen de verdere stappen die moeten leiden tot het streefbeeld in 2020: een rijke Waddenzee én een duurzame, gezonde mosselsector.

De kern van het afgesproken transitiemechanisme is het stap voor stap sluiten van gebieden waar mosselzaad van de bodem wordt opgevist en het met gelijke tred plaatsen van Mosselzaadinvanginstallaties (MZI's). Het zaad dat met de MZI's wordt gevangen moet de gederfde vangst in de gesloten gebieden goed maken. Aan de resultaten van experimenten met MZI's ontleent de mosselsector het vertrouwen dat deze vorm van vangst inderdaad de bodemberoerende vangst kan compenseren. Het opgeviste en ingevangen zaad wordt verplaatst naar kweekpercelen in de Waddenzee en de Oosterschelde.

Voorjaar 2009 wordt de eerste 20% van de vangstgebieden gesloten. Zodra dit percentage is gecompenseerd door vangst via MZI's wordt de volgende stap van 20% gezet. Eenmaal gesloten gebieden blijven gesloten voor alle bodemberoerende activiteiten, maar ander gebruik (bijvoorbeeld varen) wordt niet uitgesloten. Eerst wordt de voorjaarsvisserij teruggebracht en daarna de najaarsvisserij, zodat uiteindelijk alle bodemberoerende mosselzaadvangst wordt vervangen door vangst via MZI's of andere innovatieve ontwikkelingen. Bij de berekeningen wordt uitgegaan van een jaarlijkse oogst van 40 miljoen kilo mosselzaad per jaar.

Andere gebruikers Waddenzee

De in het Plan van Uitvoering gemaakte afspraken hebben ook consequenties voor partijen die niet tot het convenant behoren, zoals garnalenvissers, Wadvaarders, staand wantvissers, verschillende overheden en andere belangenorganisaties. De convenantpartijen hebben afgesproken deze groeperingen zo te betrekken bij invulling en uitvoering van de gemaakte afspraken dat voor zoveel mogelijk partijen bevredigende oplossingen kunnen worden gevonden.

Nieuwe verhoudingen

Het Plan van Uitvoering op basis van het eerder gesloten convenant luidt een nieuw hoofdstuk in in de relatie tussen natuurbeschermers, mosselsector en overheid. Partijen hebben zich ertoe verbonden om samen naar oplossingen te zoeken om het streefdoel te bereiken, in het geval dat zich onvoorziene ontwikkelingen voordoen. Partijen ontmoeten elkaar dus aan de onderhandelingstafel en niet voor de rechter.

De afspraken zoals vastgelegd in het Plan van Uitvoering zijn tot stand gekomen onder aansturing van een Regiegroep onder voorzitterschap van Wim Meijer.

Voor persvragen:

namens de Regiegroep, Noortje van Oostveen

oostveen@won.nl

06- 21 71 08 06

De documenten:

- Persbericht
- Plan van Uitvoering
- Plan van Aanpak voor Natuurherstelprogramma

Plus de bijlagen:

- Transitiemechanisme
- Toetsingscriteria Plan van Aanpak Natuurherstelprogramma
- Convenant transitie mosselsector en natuurherstel Waddenzee
- Organisatie

kunt u vinden op:

www.minlnv.nl

www.mosselen.nl

www.waddenvereniging.nl

www.stichtingwad.nl

www.natuurmonumenten.nl

www.vogelbescherming.nl

www.waddenzee.nl